

САМАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ ТА УПРАВЛІННЯ
КРИМСЬКИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ
ЦЕНТР РОЗВИТКУ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

ГЛОБАЛЬНІ ПРОЦЕСИ:
ЕКОНОМІЧНИЙ ТА СОЦІОЛОГІЧНИЙ ВИМІРИ

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

9-10 грудня 2011 р.

Сімферополь-Ялта

Глобальні процеси: економічний та соціологічний виміри / Матеріали міжнародної науково-практичної конференції 9-10 грудня 2011 р. – Сімферополь. Кримський інститут бізнесу УЕУ, 2011. – 124 с.

Редакційна колегія:

1. Задорожний А.Л. – ректор Самарського інституту бізнесу та управління, доктор економічних наук, професор, академік Міжнародної академії корпоративного управління.
2. Тарасов В.І. – ректор Кримського інституту бізнесу, кандидат філософських наук, доцент.
3. Трофимова В.В. – директор Центру розвитку освіти, науки та інновацій, кандидат економічних наук.

У збірнику представлені тези доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції «Глобальні процеси: економічний та соціологічний виміри».

Розвинуто методологію дослідження глобальних процесів, визначені закономірності процесів глобальної інтеграції у XXI ст., розроблено прогнози щодо трансформації диспозиції країн-лідерів в епоху становлення глобальної економіки знань, особливу увагу приділено соціології глобальних процесів.

Матеріали збірника призначені для широкого використання вченими, викладачами, аспірантами, студентами, фахівцями, а також всіми, хто цікавиться процесами глобального соціально-економічного розвитку.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори.

© Автори статей, 2011

ЗМІСТ

*РОЗВИТОК МЕТОДОЛОГІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ
ГЛОБАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ*

Вергуненко Наталя Вячеславівна МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІДЕРСТВА КОМПАНІЙ НА ГЛОБАЛЬНОМУ РИНКУ КОНСАЛТИНГОВИХ ПОСЛУГ	7
Горбатко М. М. ЕКОЛОГІЧНА СТРАТЕГІЯ СОЦІАЛЬНОГО І КУЛЬТУРНОГО КАПІТАЛУ ОСОБИСТОСТІ	9
Громова Ольга Євгенівна МОНІТОРИНГ ПРОЦЕСІВ МОТИВАЦІЇ ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ	11
Дєєва Лариса Геннадіївна МЕТОДИ АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ	14
Зарапіна Юлія Едуардівна СУЧАСНІ КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ	17
Мудрак Вадим Іванович СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ГЛОБАЛЬНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ	19
Синица Дмитрий Анатольевич ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОНИМАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ В ИНФОРМАЦИОННУЮ ЕПОХУ	21
Сорока Лариса Миколаївна МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КРАЇН, РЕГІОНІВ ТА ПІДПРИЄМСТВ ЗАКОНОМІРНОСТІ ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ У XXI СТ.	24
Агарков Олег Анатолійович ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ І ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	28

Атоян Агуник Аладиновна, Жданов Сергей Александрович ОСНОВНЫЕ ПРИОРИТЕТЫ ВНЕШНЕПОЛИТИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ УКРАИНЫ	31
Дайнеко Ярослав Сергійович, Жданов Сергій Олександрович ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	34
Забарська Ольга Маркіана ФОРМИ ЗАЛУЧЕННЯ ЛЮДСЬКИХ РЕСУРСІВ У МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС	38
Кац Світлана Валеріївна ГЛОБАЛІЗАЦІЯ – ЗАГРОЗА ЧИ НОВІ МОЖЛИВОСТІ?	40
Могіленко Микита Андрійович, Жданов Сергій Олександрович ПРОБЛЕМА ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ У СВІТІ ТА УКРАЇНІ В XXI СТОЛІТТІ	43
Назарова Надежда Степановна ВОЗМОЖНА ЛИ ГЛОКАЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНІ?	46
Севост'яненко Марія Олександрівна СТРАХОВАНИЕ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ПРОИЗВОДИТЕЛЯ ЗА КАЧЕСТВО ПРОДУКЦИИ, РАБОТ, УСЛУГ	50
Федорюк Анатолій Леонідович ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ Й ЗАКОНОМІРНОСТІ ЕВОЛЮЦІЇ МІЖНАРОДНИХ СИСТЕМ	53
Хірдаєва Вероніка Ігорівна, Жданов Сергій Олександрович ГЛОБАЛЬНІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНОГО СПІВТОВАРИСТВА У СФЕРІ ЗАХИСТУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	56
Чумак Анастасія Андріївна, Черненко Наталія Олександрівна ЧИННИКИ УРБАНІЗАЦІЇ – ЕКОНОМІЧНІ, СОЦІАЛЬНІ, ДЕМОГРАФІЧНІ, АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ	60
<i>ЛІДЕРСТВО КРАЇН В ЕПОХУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ</i>	
Власенко Олександра Степанівна АКТУАЛЬНІСТЬ ЗМІНИ СТРАТЕГІЇ ДЕРЖАВНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ	63

Кац Марія Валеріївна ГЛОБАЛІЗАЦІЯ: ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ДЕРЖАВ ЧИ СТВОРЕННЯ ДЕРЖАВИ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОЇ	67
Стрижова Ирина Андреевна РОЛЬ ПОЛИТИЧЕСКОГО ЛИДЕРСТВА В МОДЕРНИЗАЦИИ СТРАН АТР	70
Шморгун Ольга Володимирівна КЛЮЧОВІ ЧИННИКИ ГЛОБАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЛІДЕРСТВА КРАЇН СКАНДИНАВІЇ	74
<i>ПЕРСПЕКТИВИ СТАНОВЛЕННЯ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ ЗНАТЬ</i>	
Безрученков Юрій Володимирович КУЛЬТУРА ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	77
Бурмака Тетяна Миколаївна ДІАГНОСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ	80
Гребінська Світлана Іванівна СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ	82
Зінченко Вікторія Олегівна ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ	86
Ніколайчук Микола Володимирович ЕВОЛЮЦІЯ ФОРМ ВЛАСНОСТІ ВІДТВОРЕННЯ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ЕКОНОМІКИ ЗНАТЬ	89
Савицька Наталія Леонідівна ДИНАМІЧНА ІНФРАСТРУКТУРА ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ ЗНАТЬ	93
Старовойт Олена Василівна ЛЮДИНА В СИСТЕМІ ЕКОНОМІКИ ЗНАТЬ	97
<i>СОЦІОЛОГІЯ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ</i>	
Бабічева Олена Сергіївна ЕКОЛОГІЯ - ГЛОБАЛЬНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ	101

Бровко Наталія Іванівна ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ: СОЦІОЛОГІЧНИЙ ВИМІР	104
Зоська Я.В. ПРОЯВИ ВЛАСТИВОСТЕЙ СУСПІЛЬСТВА СПОЖИВАННЯ В УКРАЇНІ	107
Качуровський Віктор Євстафійович РОЛЬ КЕРІВНИКА В РЕГУЛЮВАННІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТОКІВ УПРАВЛІНСЬКОГО ПРОЦЕСУ	111
Мороз Володимир Михайлович ФІНАНСОВА СВОБОДА ЯК ДЕТЕРМІНАНТА РІВНЯ РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ КРАЇНИ	113
Онисько Ольга Олександрівна ПРОБЛЕМА ВІКТИМНОСТІ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	117
Санжаровець Валентина Миколаївна ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІСТЬ КОРУПЦІЇ: КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	119
Перелік установ та організацій – учасниць конференції	123

РОЗВИТОК МЕТОДОЛОГІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ

Вергуненко Наталія Вячеславівна
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, м. Київ

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІДЕРСТВА КОМПАНІЙ НА ГЛОБАЛЬНОМУ РИНКУ КОНСАЛТИНГОВИХ ПОСЛУГ

На початку ХХ століття спостерігалось значне позвуження ринку консалтингових послуг, що обумовлено глобалізацією світової економіки. Останні досягнення інформаційних технологій, глобальні інформаційні мережі змінили уявлення про межі підприємств і про технологію виробництва, управління і ведення бізнесу. Зародження в розвинутих країнах попиту на послуги зі створення та утримання конкурентних переваг зумовлено кількома факторами: завдяки прориву в науці і техніці скоротився життєвий цикл товарів, обладнання і технологій, відбулися зміни у формах власності (поява акціонерного капіталу), розвиток капіталізму супроводжувався його географічною експансією. Іншими словами, відбулося істотне ускладнення бізнес-середовища, що призвело до появи нової професії - керуючий змінами (консультант), де під змінами розуміються зміни на краще, одержання конкурентних переваг [1]. Протягом ХХ століття бізнес-середовище все більше ускладнювалося, що супроводжувалося зростанням попиту на консалтинг. Переорієнтація основ ведення бізнесу носила фактично революційний характер: глобалізація ринків, поширення інформаційних технологій та комп'ютерних мереж, руйнування ієрархічних структур організації праці. Все це стало об'єктивною основою для подальшого посилення попиту на консалтингові послуги.

Оскільки консалтинг в Україні є досить молодим явищем досліджень в цій галузі недостатньо, існує необхідність подальшого вивчення теоретичних та практичних проблем консалтингу. Теоретичні питання організації й розвитку консалтингової діяльності знайшли відображення в роботах В.А.Верби, В.Г.Герасимчука, М.Кубра, Д.Майстера, К.Меххема, Т.І.Решетняка, Е.Шейна та ін.

Нині на світовому ринку діють тисячі консалтингових компаній: від найменших локальних фірм до транснаціональних консалтингових корпорацій, що мають розгалужену мережу регіональних представництв, що об'єднані єдиною корпоративною стратегією та культурою. Можна з впевненістю стверджувати, що країною-лідером з надання консалтингових послуг залишається США. До американських консалтингових лідерів відносять четвірку: McKinsey & Company, Boston Consulting Group, Bain & Company, Booz Allen Hamilton [2]. До них приєднуються й інші компанії, що займають лідируючі позиції у списках консалтингових компаній міжнародних рейтингових агентств, це

місце у рейтингу. Фінляндія – четверте місце, Данія – восьме, Норвегія – шістнадцяте, та Ісландія – тридцятье місце.

Аналізуючи вищеперераховані чинники стає зрозуміло, що саме їх взаємодія у часовому та просторовому вимірі дозволила створити всі умови для формування так званого «третього шляху розвитку», який збалансовано поєднує в собі елементи ринкової та адміністративної економіки.

Література

1. GDP per capita [Electronic Resource] // The World Bank. – Mode of access : { HYPERLINK "<http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD>" }.

Безрученков Юрій Володимирович
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», м. Луганськ

КУЛЬТУРА ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сучасний ринок праці висуває підвищені вимоги до професійної підготовки менеджерів ресторанного господарства. Фахівець цієї сфери обслуговування повинен мати системне уявлення про структуру та тенденції розвитку української та світової економіки, розуміти сутність ресторанних послуг, їхній взаємозв'язок з іншими процесами, які відбуваються у сфері обслуговування, господарстві країни та суспільстві; знати теоретичні основи й закономірності функціонування ресторанного господарства, виявляти проблеми ресторанного бізнесу, аналізуючи конкретні ситуації, та знаходити шляхи їх розв'язання, розробляти, обґрунтовувати та втілювати у життя ефективні варіанти ведення ресторанного господарства, критично оцінювати поведінку клієнтів, конкурентів; володіти навичками самостійного набуття нових знаннями й навичками професійної діяльності тощо.

Окреслена нами специфіка діяльності менеджера ресторанного господарства здебільшого визначається не тільки сукупністю професійних знань, навичок, умінь, досвіду діяльності, але й сформованістю у фахівця сфери обслуговування професійної культури.

Дослідження наукової літератури свідчить, що сьогодні формування професійної культури є необхідною умовою успішної діяльності фахівця. Тому оволодіння студентом визначеними професійно значущими знаннями й вміннями повинно спиратися на стійкі впевнення, погляди, настанови щодо обраною професії, навички активної поведінки у сфері професійної діяльності, прийняття професійних ідеалів та символів, а також встановлення взаємозв'язку між особистістю та суспільством.

Означене вказує на певні труднощі у формуванні та розвитку професійної культури, оскільки духовний світ окремої людини є необхідною умовою її особистісної ідентичності, яка неможлива там, де відсутні універсальні цінності, що поділяються більшістю членів суспільства. В цьому плані особливий інтерес має дослідження процесу засвоєння молоддю культурних зразків поведінки, виявлення специфіки набуття професійної культури в системі сучасної вищої освіти.

Будь-яке дослідження передбачає визначення системи її вихідних параметрів, критеріїв, оцінок. Створення такої системи можливо лише за умов

виявлення сутності явищ, що досліджуються. Ключовим поняттям нашого дослідження є феномен культури, культури особистості, культури фахівця, професійної культури фахівця сфери ресторанного господарства.

Поняття «професійна культура фахівця сфери ресторанного господарства» є видовим відносно більш широкої родової категорії «культура». Тобто без дослідження основних характеристик культури особистості неможливо правильно визначити сутність та шляхи формування професійної культури майбутніх фахівців у будь-якій сфері діяльності.

Багатозначність трактування культури закладено в етимологію цього слова. «Культура» походить від латинського «cultura» - обробіток, виховання, освіта, розвиток, шанування. Тлумачний словник В. Даля вказує на два напрямки значення цього поняття. З одного боку – це обробіток та шанування. З іншого – це освіта розумова та моральна [1, с. 217].

Феномен культури вирізняється великою складністю, багатомірністю та суперечливістю. У сучасному соціогуманітарному знанні культура розглядається як відкрита категорія, яка не має єдиного загальноприйнятого поняття. Філософи, культурологи, соціологи, етнографи, історики, які займаються його розробкою виходять з різних світоглядних та методологічних позицій й завдань тих галузей знання, у межах яких проводяться ці дослідження. Так американські антропологи А. Кребер та К. Клакхон нарахували більш 150 концепцій та визначень культури. Французький вчений А. Молль – 250, а російський вчений А. Кертман – більш 400. Зокрема культура розглядається як комплекс знань, вірувань, мистецтв, законів, моралі, звичаїв, здібностей, звичок, що набуті людиною як членом суспільства (Е. Тейлор), опредмечені сутнісні сили людини (К. Маркс); єдність всіх форм традиційної поведінки (М. Мід); механізм соціальної спадковості та узагальнений спосіб життя народу (Б. Маліновський, К. Клакхон); організований універсум, що охоплює уяви, цінності, норми, їх взаємозв'язок та взаємовідношення (П. Сорокін); соціальні форми та способи збагачення біологічних потенцій людини (Х. Ортега-і-Гассет); форми колективної поведінки людини, групи, спільноти (К. Юнг); умови й способи реалізації найвищих цінностей шляхом культивування вищих людських достоїнств (М. Хайдеггер); внутрішній, індивідуальний, високо розвинутий світ особистості (І. Хейзинг); сукупність текстових, знакових систем й механізмів їх створення, а також соціально спадкова система заборон й приписів (Ю. Лотман); система збереження й передачі соціального досвіду, основу якого складає досягнутий суспільством рівень розвитку сутнісних сил людини (В. Конєв); стиль життя визначеного народу, що спільно мешкає на одній території (Т. С. Еліот); сукупність стабільних інтелектуальних елементів, які забезпечують пам'ять світу (А. Молль) тощо.

У нашому дослідженні ми не ставимо своєю метою проаналізувати всі існуючі визначення культури, проте наведені приклади яскраво ілюструють той факт, що цей феномен знаходиться на досить високому рівні абстракції та охоплює широкий й різноманітний світ явищ. Як зазначає сучасний філософ Т. І. Ойзерман:

«Культура у повному обсязі властивого їй змісту – це культура праці, управління, культура наукового дослідження, освіти, виховання, художня культура, культура поведінки, дозволя, фізична культура, культура почуттів, мислення, підгічна культура» [2, с. 32]. Логічно віднести до цього переліку й професійну культуру

Культура складає певний бік суспільного життя й в силу цього володіє сукупністю функцій щодо забезпечення суспільства всім необхідним для його успішного розвитку. Спираючись на аналіз підходів науковців вважаємо можливим виділити наступні функції культури:

- перетворювальна, що характеризується необхідністю приводити природу, у тому числі й людську, до потреб суспільного розвитку;
- організаційну, що повинна налагодити практичне спілкування людей у всіх сферах їх колективного життя;
- проекту, що відповідає потребам випередженого відбиття дійсності, моделювання майбутнього;
- пізнавальну, що відповідає за накопичення й поглиблення знань про об'єктивну дійсність;
- ціннісно-орієнтувальну, що характеризується консолідацією суспільства ідеалами, нормами, оцінками тощо;
- комунікативну, яка забезпечує духовне спілкування людей всіма засобами у межах одного покоління та між різними поколіннями людей;
- соціалізацій, що відповідає потребам кожної соціальної системи формувати людей за зразком.

Системна єдність всіх функцій культури забезпечується системною єдністю різних сфер людської діяльності. Безумовно, що означені функції певним чином трансформуються у сфері обслуговування, зокрема у сфері ресторанного господарства. Особливого значення при цьому набуває перетворювальна, ціннісно-орієнтувальна та комунікативні функції, які найбільшою мірою відбивають особливості функціонування ресторанного господарства та професійної діяльності її менеджерів. Дослідження цих особливостей у подальшому дозволить нам визначити сутність поняття «професійна культура фахівців сфери ресторанного господарства» та окреслить шляхи її формування у студентів. Означене вважаємо напрямком наших подальших досліджень.

Література

1. Даль В.И. Толковый словарь живого великорусского языка / В. И. Даль. – Т. 3. – М.: Гос. Изд-во иностр. и нац. словарей, 1955.
2. Казакова А. Г. Современные педагогические технологии в дополнительном профессиональном образовании / А. Г. Казакова. – М.: ИПО Профиздат, 2000. – 200 с.

Список використаних джерел

1. Концепція боротьби з корупцією на 1998—2005 роки: Указ Президента України від 24 квітня 1998 № 367/98 // Офіц. вісник. – 1998. – № 17. – С. 621.
2. <http://www.transparency.org>.
3. <http://www.gwdg.de/-uwwv/>.
4. Дацюк Л. Нинішня корупція – це колишній блат // Новий кур'єр. – 2002. – Трав.
5. Л.М. Доля. Корупція в Україні: стан і проблеми. "Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)" 10'2004.
6. Тимошенко Т.С. Мораль як інтеграційний чинник соціально-політичної стабільності: Дис... канд. філ. н. — К., 2004. — 185 с.
7. Фляк М.М. Моральнісне підґрунтя галицької педагогіки: Дис... канд. філ. н. — Л., 2003. — 165 с.

Перелік установ та організацій – учасниць конференції

Академія муніципального управління, м.Київ
Білоцерківський державний аграрний університет м. Біла Церква
Вінницький національний аграрний університет, Вінниця
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», м. Луганськ
Дніпродзержинський державний технічний університет, м. Дніпродзержинськ
Дніпропетровський національний університет імені Олеса Гончара
Донецький національний технічний університет, м. Донецьк
Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя
Ізмаїльський державний гуманітарний університет м. Ізмаїл
Інститут світової економіки та міжнародних відносин НАН України
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, м. Київ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ
Класичний приватний університет, м. Запоріжжя
Крымский институт бизнеса, г. Симферополь
Національний авіаційний університет м. Київ
Національний університет «Київський політехнічний інститут», м. Київ
Національний університет «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Одесский национальный экономический университет
Самарський інститут бізнесу та управління
Соціально-маркетингова ініціатива
Східноукраїнський національний університету ім. В. Даля, м. Луганськ
Товариство з обмеженою відповідальністю «РА «Екма»
Харківська національна академія міського господарства, м. Харків
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, м. Харків
Хмельницький національний університет, м. Хмельницький
Центр розвитку освіти, науки та інновацій
Чернівецький торговельно-економічний інститут, м. Чернівці
Шосткинський інститут Сумського державного університету, м.Шостка

Наукове видання

Глобальні процеси: економічний та соціологічний виміри
Матеріали міжнародної науково-практичної конференції
9-10 грудня 2011 р.

В авторській редакції
На українській, російській, англійській мовах

Ответственность за достоверность фактов, цитат, собственных имен и
других сведений несут авторы.

Підписано до друку 5.12.2011 р.
Бумага офсетная. Печать ризограф.
Формат 60*84 1/8. Ум. друк.арк. 8,0
Тираж 300 экз.